

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2727

Vragen van de leden **Van der Staaij** (SGP), **De Roon** (PVV) en **Voordewind** (ChristenUnie) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het vertrek van de Verenigde Staten uit de VN-Mensenrechtenraad* (ingezonden 22 juni 2018).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 11 juli 2018).

Vraag 1

Kent u het bericht «U.S. withdraws from U.N. Human Rights Council over perceived bias against Israel»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe waardeert u de achterliggende kritiek van de Verenigde Staten (VS) op de VN-Mensenrechtenraad als een organisatie die vooringenomen kritisch is jegens Israël en notoire mensenrechtenschenders als lid toelaat?

Antwoord 2

Het kabinet is van mening dat de Mensenrechtenraad een zeer relevant VN-orgaan is waarin belangrijke resultaten zijn geboekt. Wel vindt het kabinet dat de Mensenrechtenraad niet zonder tekortkomingen is en zou moeten worden versterkt en hervormd. Dat heeft onder meer betrekking op het permanente agendapunt 7 van de Mensenrechtenraad: «human rights situation in Palestine and other occupied Arab territories.» Net als de VS zijn Nederland en de EU ongelukkig met dit agendapunt en zijn zij van mening dat de mensenrechtensituatie in de bezette gebieden op eenzelfde manier zou moeten worden behandeld als andere landensituaties, onder het agendapunt 4, waar alle landenspecifieke situaties worden besproken. Een ander kritiekpunt dat Nederland met de VS deelt is de kwaliteit en geloofwaardigheid van het lidmaatschap van de Mensenrechtenraad.

Nederland heeft zich het afgelopen jaar, samen met gelijkgezinde landen zoals de VS, actief ingezet voor hervorming. Mede als gevolg van deze inspanningen is er meer aandacht dan voorheen van lidstaten voor maatregelen

¹ https://www.washingtonpost.com/world/national-security/us-expected-to-back-away-from-un-human-rights-council/2018/06/19/a49c2d0c-733c-11e8-b4b7-308400242c2e_story.html?utm_term=.bd8f21a5499b

len met betrekking tot het efficiënter functioneren van de Raad. Ook staat de kwaliteit van het lidmaatschap hoger op de agenda. Nederland zal de komende tijd blijven inzetten op hervormingen. Dit zal tijd kosten, omdat hervorming van de Mensenrechtenraad breed draagvlak vereist onder alle VN-lidstaten.

Vraag 3, 4

Beaamt u dat mensenrechten op deze manier niet bevorderd, maar veeleer ondermijnd worden?

Beaamt u dat lidmaatschap van de VN-Mensenrechtenraad, met als reden het behoud van invloed en inspraak tegenover lidstaten die als notoire mensenrechtenschenders bekend staan, ook bij kan dragen aan het legitimeren van ongeloofwaardig en eenzijdig mensenrechtenbeleid?

Antwoord 3, 4

Het kabinet deelt deze mening niet. De Mensenrechtenraad is een relevant en belangrijk VN-orgaan waar Nederland zich actief inzet voor het beschermen en bevorderen van mensenrechten en individuele vrijheden wereldwijd. Nederland werkt hierin samen in verschillende coalities. Ondanks de tegenstand van niet-gelijkgezinde landen is de Mensenrechtenraad in staat belangrijke resoluties aan te nemen over onder andere de vrijheid van godsdienst, de vrijheid van meningsuiting, gelijke rechten voor vrouwen en LGBTI. Ook stelt de Raad onderzoekscommissies in en spreekt het landen hard aan op schendingen van mensenrechten, zoals in Zuid-Sudan, Syrië, Jemen, DPRK en Myanmar.

Vraag 5

Wat is door de VS, Nederland en andere (voormalig) leden van dit VN-orgaan gedaan om genoemde tekortkomingen van de VN-Mensenrechtenraad te beëindigen?

Antwoord 5

Om de kwaliteit van het lidmaatschap te verbeteren, heeft Nederland er in de Mensenrechtenraad voor gepleit dat kandidaat-leden de inzet van hun lidmaatschap presenteren en onderbouwen voordat de verkiezingen plaatsvinden. Verder stimuleert Nederland (constructieve) landen zich te kandideren, om de keuze tussen potentiële leden te vergroten. De Nederlandse inzet is er verder op gericht disproportionele aandacht voor een land binnen de VN te voorkomen, door als EU principieel stelling te nemen tegen agendapunt 7 van de Mensenrechtenraad en door een kritische opstelling bij onderhandelingen over deze resoluties, zoals aangegeven in reactie op Kamervragen over het Nederlandse stemgedrag in VN-fora (Kamervragen van de leden Voordewind, Ten Broeke en Van Helvert, d.d. 19 januari 2018, Aangangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, aangangselnummer 915).

Vraag 6

Welke stappen overweegt Nederland naar aanleiding van de beslissing van de VS? Bent u bereid om de VS, ook in VN-verband, bij te vallen, en de opportuniteit van een mogelijk toekomstig Nederlands lidmaatschap van de VN-Mensenrechtenraad te heroverwegen?

Antwoord 6

Het kabinet zal zich actief blijven inzetten voor de bescherming en bevordering van de mensenrechten wereldwijd. De Mensenrechtenraad is daarbij een belangrijk instrument. Daarom heeft Nederland zich kandidaat gesteld voor de Mensenrechtenraad voor de periode 2020–2022. Het kabinet wil zichzelf niet buiten spel zetten, maar wil juist in gesprek blijven in de Mensenrechtenraad, ook met de moeilijke landen.